

## ידיעות „און“

### על הפר „בראון“ (1959–1970)

1472 בנות הניבו כמבכירות בממוצע 5922 ק"ג חלב, 194 ק"ג שומן, 3.27%.

ההפרש הצפוי הוא:  $241 + \text{ק"ג חלב או } 232 + \text{ק"ג חמ"ש}$ .

גם בזמן האחרון מראה מיבחן 122 הימים של „בראון“ תוצאות חיוביות מאוד, למרות ההתקדמות הגנטית במשך השנים, מאז מבחנו הראשון.

ביצענו במשך חייו 40,000 הזרעות עם זרמתו „בראון“ סיים כבר את חייו אבל יש בבנק הזירמה שלנו אלפים אחדים של מנות מזרמתו שישתמשו בהן כשהביקוש למורשתו יתעורר מחדש.

### מבחנים חדשים

שני פרים מתבלטים בטיב מיבחנם —

#### 1. דפני

(בן „בראון“, מבת קישון, ממשק דפנה)

במיבחן החדש של 122 יום מופיע לראשונה „דפני“ עם 37 בנותיו הראשונות שהמליטו בגיל שנה ו-11 חודש. מהן יש סיכום משוקלל עם רגרסיה ל-29 בנות שיש להן בנות-זמן. מיבחן זה מסתכם ב- $1.17 + \text{ק"ג חלב}$ , 43 + גרם שומן, חמ"ש — 1.19 ק"ג. בחישוב של 305 יום זה מסתכם ב- $268 + \text{ק"ג חמ"ש}$ . בעתיד, כשיגדל מספר הבנות שלו, יתקבלו תוצאות מיבחן טור בות יותר, וזאת — בהתאם לנתונים שאספנו בזמן האחרון לקראת התצוגה הבאה. גם מיבחנו של דפני על „מהירות גדילה“ הוא חיובי: לפי המשקל של 34 בנים בגיל שנה צפוי הפרש, בגיל של 400 יום, בגבולות  $4 + \text{ק"ג}$ . זאת ועוד: דפני מתאים להזרעת עגלות; בסיקור אופן ההמלטה אצל 109 מבכירות שהרו ממנו נמצא ששיעור הוולדות שנולדו מתים היה 1%, מתו אחרי ההמלטה — 5.5%, המלטות קשות — 1%. זוהי תוצאה טובה מאוד. במיבחן הגופני, על סמך שיפוט של בנות, מסתבר שבנותיו מצטיינות בגודלן ובמיבנה גופן ויש להן עטינים טובים.

בראון נולד בינואר 1959 במשק סני-לאה-פארם בוויסקונסין, ארצות-הברית. בעל המשק, מיליונר, יהודי חם, תעשיין ממיליוני בשם אבי בראון, החזיק את המשק עם עדר הפרות המובחר כתחביב (הובי). בין פרותיו היו כאלה ש-קיבלו פרסים בתערוכות הבקר הגדולות; אחת מהן זכתה אף בתואר „כל-אמריקאית“, כלומר — הפרה היפה ביותר בארה"ב באותה שנה. התנור בות היו גבוהות בעדר זה. הפר העיקרי של העדר היה „פאבסט-קומט“, בנו של הפר המפורסם ביותר „וויסקונסין-אדמירל-בורק לאד“. לפאבסט-קומט היה מבחן מצויין על יסוד 244 בנותיו; גם ל-80% של בניו הרבים היו מבחנים חיוביים. כשביקרתי במשקו של מר בראון, היה „קומט“ כבר זקן, בן 13 שנה, ולא שימש עוד לרבייה; הוא הסתובב חופשי במרעה וקיבל לחם-חסד מתוך רגשי כבוד כלפיו. בנו האחרון היה עגל בן 8 חודשים, שרכשתיו בשביל „און“. אמו של עגל זה היתה פרה צעירה מצויינת, בת לפר בדוק מצטיין, אשר נמכר מאותו משק ופעל באגודה להזרעה בקנדה.

לאחר ערב שלם שביליתי בחברתו של מר בראון ז"ל בשיחה מעניינת על ישראל, גידול בקר ועניינים אחרים, ולאחר שאמרתי לו שוודאי ישמח על הימצאות פר שישא את שמו בישראל, הוא „מכר“ לי את העגל, ששווייו היה אז אלפי דולרים, במחיר סימלי של 500 דולר.

„בראון“ היה בעל גוף ארוך, נמוך ויפה במראהו. מבין 8 הפרים שהבאתי אז ארצה, נתגלו אחדים כמצויינים, כגון: עדי, רץ, נצר, צמד ועוזי שהולידו הרבה בנות מצויינות בכל העדרים, אבל עד כה נתגלה רק „בראון“ כפר שהוליד בנים, הממשיכים בתורשתו, ורובם זוכים במיב-חני-צאצאים חיוביים. כיום נמצאים במכון בניו הבדוקים: זהל, סברא, דפני ואבנר וישנם גם צעירים שייבחנו בעתיד.

מבחן הצאצאים האחרון של „בראון“ הוא כדלקמן:

## אסיפה שנתית

בראשית יולי נקיים את האסיפה השנתית, כעבור שנתיים מהאסיפה הקודמת. הוצאנו דו"ח על עבודתנו, תוצאות וסיכומים, סקרים ונתונים שונים. נשלח את החוברת לפני האסיפה ונקווה להשתתפות רבה וערה ולדיון ענייני וממציא בבעיות עבודתנו ועל המשכה בעתיד.

## פרי שרולה

בשנת הדו"ח היה שימוש רחב מדי בזירמת פרי שרולה: כ-10% מכל ההוצעות באגודתנו בוצעו בזירמת שרולה. בעדרי הכשר הביקוש היה מועט ביותר. אנו עומדים לפני הבעיה של רכישת פר חדש. את "דה-גול" מכרנו. יש לנו מחסן של 2500 כופתיות מזירמתו. הפר השני — "שרלי" כמעט ולא מפריש זירמה ונאלץ כנראה להוציא גם אותו השנה.

## על מכירתם של הפרים הכדורים

אנו נמצאים בתהליך של מעבר מפריס אמריקאיים לפריס ישראליים בלבד. בזמן הקרוב ייצאו גם "עדי" ו"בני" לאחר שבמשך השנה האחרונה יצאו נצר, ברקן ובראון — כולם אמריקאיים. את מקומם ממלאים צהל, דפני, בנגו, סברא, ועדיין ממשיך צין — כולם ישראליים.

משה הימן

בסיכום: יש לנו פר נדיר בתכונות תורשתיות טובות.

## 2. בינו

(בן "חמדן", מכת קישון, ממשק מעפיל)

פר זה בולט במיבחן תנובת החלב והוא, השנה, בעל המיבחן הטוב ביותר בארץ. ב-122 יום הניבו 129 בנותיו בממוצע יומי 24.63 ק"ג חלב והן עולות על בנות-זמן ב-1.46 ק"ג חלב. במתכונת השומן אין הוא מצטיין, לכן בחמ"ש ההפרש הצפוי הוא רק 1.15 + ק"ג. מיבחנו ב-305 יום על 95 בנות מבטיח הפרש צפוי בחלב כדי 415 + ק"ג ובחמ"ש — 336 + ק"ג. הפרש צפוי כזה בחלב הוא גבוה ביותר.

## תצוגה

את התצוגה החצי-שנתית נסדר באמצע יוני. הפעם נציג שלושה זנים (וואריאנטים) של הגזע הפריזי: שני בני פריס ממוצא שבדי (זירמת יבוא), 2 פריס ישראליים ואחד בן פר קנדי (זירמת יבוא) ופרת-יבוא אמריקאית. יהיה זה מעניין להשוות את הטיפוסים השונים. נוסף לאלה תוצג קבוצה קטנה של בנות דפני, כי הוא יצא מקופח בתצוגה הקודמת וקבוצה קטנה של בנות בגנו בהמלטה השניה, כדי להדגים מה מראה עטיניהן של בנות בנגו, בעלות תנובת גבוהות בהמלטה השניה.

## ז ו ט ו ת

▲ בספר-העדר ההולנדי הונהגו בשנים האחרונות, "תוארים" נוספים בסיווג בהמות הרבייה. בעבר הגדירו את הבהמות הרשומות בספר-העדר לפי כינויים אלה: (1) "פרות-ספר-העדר"; (2) "אם, פראפאראנטית"; (3) "פר פראפאראנטי". ה"תוארים" החדשים שנוספו הם: (1) "פרת-ייצור (P.R.)"; בציון זה תוכל לזכות רק פרה בעלת 7 תקופות חליבה (לפחות), שתנובותיה בשתי הלאקטאציות הטובות ביותר יסתכמו ב-110% בהשוואה לתנובות של פרות "ספר העדר" רגילות. (2) "פר מומלץ" (A.W.); עליו להצטיין באקסטריאר, בתנובות האמהות מצד האב, בשיעור היחלבות מאקסימאלית בבנות אביו ובתנובה גבוהה מצד אמו. (3) "פר מוריש טוב" (G.P.); לגבי פר זה תידרשנה גם תכונות מינימום מסויימות בהורשת חלב ושומן. בעתיד, יתכן, ויזכו פריס מסויימים מתוך סוג זה בתואר "פר מובחר", שיתגלה כמושלם בכל המעלות וישיב כושר הייצור והאקסטריאר גם יחד.